

Брюксел, 27.10.2023 г.
COM(2023) 687 final

2023/0388 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

относно позицията, която трябва да се заеме от името на Европейския съюз на 5-ата сесия на *ad hoc* Комисията по правни въпроси и международно сътрудничество на OTIF

(текст от значение за ЕИП)

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. ПРЕДМЕТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

Настоящото предложение се отнася до решението за установяване на позицията, която трябва да се заеме от името на Съюза на 5-ата сесия на *ad hoc* Комисията по правни въпроси и международно сътрудничество („комисията“) на Междуправителствената организация за международни железопътни превози (ОТИФ) във връзка с приемането на консултативно правно становище относно тълкуването на правилата на ОТИФ по отношение на обслужващите съоръжения и на решенията относно цифровизацията на документите за международен железопътен товарен превоз, разработването на дългосрочна стратегия за ОТИФ, суспендирането и прекратяването на СОТИФ и/или на членството в ОТИФ по отношение на конкретна държава — членка на ОТИФ, използването на електронни подписи в официалната комуникация между ОТИФ и нейните членове, правната защита на наименованието, съкращенията, логото и документооборота на ОТИФ, както и изясняването на термина „експерт“ за целите на участието на заинтересованите страни в дейностите на комисията.

2. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

2.1. Конвенцията за международни железопътни превози

Конвенцията за международни железопътни превози (СОТИФ) урежда функционирането на ОТИФ и нейната дейност като цяло. 51 държави са страни по СОТИФ, включително 25 държави — членки на Европейския съюз (всички с изключение на Кипър и Малта). От 1 юли 2011 г. Европейският съюз (ЕС) също е договаряща страна по СОТИФ.

СОТИФ се състои от основната конвенция и седем притурки, които представляват неразделна част от Конвенцията и установяват единни правила за международния железопътен превоз на пътници и товари (притурка А: Единни правила за договора за международен железопътен превоз на пътници — CIV; Притурка В: Единни правила за договора за международен железопътен превоз на товари — CIM; Притурка С: Правилник за международен железопътен превоз на опасни товари — RID; Притурка D: Единни правила за договорите за използване на подвижен състав в международно железопътно съобщение — CUV; Притурка Е: Единни правила за договора за използване на инфраструктурата в международно железопътно съобщение — CUI; Притурка F: Единни правила за утвърждаване на технически норми и приемане на единни технически предписания, приложими за железопътните средства, предназначени да бъдат използвани в международно съобщение — ARTU; Притурка G: Единни правила за техническо приемане на железопътни средства, използвани в международно съобщение — ATMF).

2.2. Споразумението между Европейския съюз и Междуправителствената организация за международни железопътни превози

На 16 юни 2011 г. Съветът прие Решение 2013/103/ЕС на Съвета за подписване и сключване на Споразумение между Европейския съюз и Междуправителствената организация за международни железопътни превози за присъединяване на Европейския съюз към Конвенцията за международни железопътни превози (ОТИФ) за присъединяване на Европейския съюз към Конвенцията за международни железопътни превози (СОТИФ) от 9 май 1980 г., изменена с Протокола от Вилнюс от 3 юни 1999 г.¹.

¹ ОВ L 51, 23.2.2013 г., стр. 1.

Споразумението влезе в сила на 1 юли 2011 г. Решение 2013/103/ЕС на Съвета съдържа Декларация на Съюза относно упражняването на компетентността (приложение I) и вътрешни договорености между Съвета, държавите членки и Комисията относно работните процедури в OTIF (приложение III).

2.3. Ad hoc Комисия по правни въпроси и международно сътрудничество

Ad hoc Комисията по правни въпроси и международно сътрудничество на OTIF („комисията“) беше създадена на 15-ото Общо събрание на OTIF през септември 2021 г. и проведе първата си сесия през ноември 2021 г.

Мандатът ѝ е определен в член 2 от нейния вътрешен правилник: а) изготвяне на проекти за изменения или допълнения към Конвенцията; б) предоставяне на правни съвети по собствена инициатива или по искане на органите, посочени в член 13, параграфи 1 и 2 от Конвенцията, или по искане на органи, създадени от тях; в) насърчаване и улесняване на функционирането и прилагането на Конвенцията; г) наблюдение и оценка на правните инструменти; д) вземане на решения относно сътрудничеството с други международни организации и асоциации, включително създаване и разпускане на консултативни групи за контакт с други международни организации и асоциации и наблюдение на функционирането на контактните групи.

Когато е приложимо, комисията представя своите заключения и предложения на компетентните органи, посочени в член 13, параграф 1 от COTIF за разглеждане или вземане на решение.

Работната програма на комисията беше актуализирана за последен път през април 2023 г. (LAW-23079-JUR 4).

2.4. Предвидените актове на комисията

Очаква се по време на 5-ата си сесия комисията да приеме консултативно правно становище и други съответни решения, които биха оказали въздействие върху дейностите на OTIF.

- Точка 3. Прилагане на Единните правила за CUI към обслужващите съоръжения: комисията може да приеме консултативно правно становище; въпреки че трябва да се прави разграничение между договорите, обхванати от Единните правила за CUI, и задълженията, които страните по тези договори трябва да изпълняват съгласно правото на Съюза, в конкретния случай проектостановището се отнася и до взаимодействието между правилата на OTIF и законодателството на Съюза относно определението за железопътна инфраструктура (регулирано съгласно Директива 2012/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета за създаване на единно европейско железопътно пространство²); всъщност в становището се прави широко позоваване на Директива 2012/34/ЕС, за да се установи тълкуването на прилагането на Единните правила за CUI по отношение на обслужващите съоръжения, и изрично се посочва необходимостта от тълкуване на публичното право, прилагано в членовете на OTIF, в точка 3 от заключенията на OTIF, поради което консултативното становище може да окаже съществено въздействие върху съдържанието на законодателството на ЕС.
- Точка 4. Цифровизацията на международния транспорт, по-специално на документите за товарен превоз: комисията може да реши да възложи на секретариата на OTIF да изготви предложение за изменение на COTIF, за да се

² ОВ L 343 14.12.2012 г., стр. 32.

улесни въвеждането на електронната товарителница за железопътни превози; този въпрос — електронният обмен на информация, свързана с международния железопътен товарен превоз — е уреден на равнището на ЕС с Регламент (ЕС) 2020/1056 на Европейския парламент и на Съвета от 15 юли 2020 г. относно електронната информация за товарни превози; в съображение 6 се предвижда, наред с другото, че „(...) Задължението на компетентните органи да приемат информация, предоставяна по електронен път от икономически оператори, следва да се прилага също така, когато разпоредби на правни актове на Съюза или на националното право, попадащи в обхвата на настоящия регламент, изискват информация, която е посочена и в съответните международни конвенции като конвенциите, уреждащи международните договори за превоз при различните видове транспорт, например (...) Конвенцията за международните железопътни превози (COTIF)“; поради това изменението на COTIF, чиято подготовка комисията може да реши да възложи на секретариата на OTIF, ще бъде обвързващо съгласно международното право и ще може да окаже съществено въздействие върху съдържанието на законодателството на ЕС.

- Точка 6. Разработване на дългосрочна стратегия за OTIF: въз основа на решението на 15-ото Общо събрание и в съответствие с работната си програма комисията ще продължи да подпомага Генералния секретар на OTIF в подготовката на дългосрочна стратегия за OTIF; на тази сесия тя ще разгледа преработена версия на стратегията и ще консултира Генералния секретар относно евентуални изменения или подобрения; ЕС е договаряща страна по COTIF и член на OTIF, а дългосрочната стратегия на OTIF се отнася до пълния спектър от дейности на OTIF, включително правни инструменти и области на политиката, за които ЕС има изключителна компетентност (напр. стандарти за безопасност на железопътния транспорт и технически стандарти, превоз на опасни товари); освен това дългосрочната стратегия, ако бъде приета от Общото събрание на следващото му редовно заседание, ще окаже решаващо влияние върху съдържанието на работната програма на OTIF и евентуално върху различни аспекти на COTIF, по която ЕС е договаряща страна.
- Точка 7. Суспендиране и прекратяване на COTIF и/или на членството в OTIF по отношение на конкретна държава членка: комисията ще разгледа възможността да възложи на секретариата на OTIF да изготви предложение за изменение на COTIF; става въпрос за организирането и функционирането на организацията, по която ЕС е договаряща страна, и може да доведе до изготвянето на предложения за изменение на COTIF; този актуален въпрос се отнася до целия обхват на дейностите на OTIF, включително областите, за които ЕС има изключителна компетентност; поради това изменението на COTIF, чиято подготовка комисията може да реши да възложи на секретариата на OTIF, ще бъде обвързващо съгласно международното право и ще може да окаже съществено въздействие върху съдържанието на законодателството на ЕС.
- Точка 8. Използване на електронни подписи в официалната комуникация между OTIF и нейните членове: комисията може да вземе решение относно общите инструкции за Секретариата да изготви препоръка относно използването на електронни подписи в официалната комуникация между OTIF и нейните членове; на равнището на ЕС този въпрос е уреден с Регламент (ЕС) № 910/2014 относно електронната идентификация и удостоверителните услуги

при електронни трансакции на вътрешния пазар; поради това препоръката, чиято подготовка комисията може да реши да възложи на секретариата на OTIF, ще може да окаже съществено въздействие върху съдържанието на законодателството на ЕС.

- Точка 9. Правна защита на наименованието, съкращението, логото и документооборота на OTIF: комисията ще разгледа правните изисквания и може да вземе решение за възможни действия за подобряване на правната защита на наименованието, съкращението, логото и документооборота на OTIF; въпросът за повторното използване на информацията от обществения сектор е уреден на равнището на ЕС с Директива (ЕС) 2019/1024 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 г. относно отворените данни и повторното използване на информацията от обществения сектор³ и с Решение на Комисията от 12 декември 2011 г. относно повторната употреба на документи на Комисията (2011/833/ЕС)⁴; следователно решенията, които комисията трябва да вземе в тази област, могат да окажат съществено въздействие върху съдържанието на законодателството на ЕС.
- Точка 10. Участие на регистрираните заинтересовани страни в *ad hoc* Комисията по правни въпроси и международно сътрудничество: комисията може да реши да изясни термина „експерт“ за целите на участието на заинтересованите страни в нейните дейности; целта е да се даде възможност за участие на експерти като представители на юридически лица, извършващи дейност в международния железопътен сектор, като превозвачи и управители на инфраструктура; решението относно тълкуването на термина „експерт“ в контекста на „Препоръката за включване на заинтересованите страни в работата на OTIF“ ще има правно действие, тъй като ще повлияе на процеса на вземане на решения в рамките на COTIF, по която ЕС е договаряща страна.

2.5. Компетентност на Съюза и право на глас

Съгласно член 6 от Споразумението между Европейския съюз и Междуправителствената организация за международни железопътни превози за присъединяване на Европейския съюз към Конвенцията COTIF, одобрено с решение на Съвета от 16 юни 2011 г.:

„1. За решения по въпроси, по които Съюзът има изключителна компетентност, Съюзът упражнява правата на глас на своите държави членки съгласно Конвенцията.

2. За решения по въпроси, по които Съюзът има споделена компетентност със своите държави членки, гласуването се извършва или от Съюза, или от неговите държави членки.

3. Съгласно член 26, параграф 7 от Конвенцията, Съюзът разполага с брой гласове, равен на броя гласове на неговите държави членки, които са също така страни по Конвенцията. Когато Съюзът гласува, неговите държави членки не гласуват“.

По отношение на решенията, които трябва да бъдат взети от комисията на нейната 5-а сесия, както е посочено в раздел 2.4 по-горе, беше преценено, че всички точки от дневния ред попадат изцяло или частично в изключителната компетентност на Съюза.

Горепосочените актове, които трябва да бъдат приети от комисията, се отнасят до конкретни области, в които ЕС е упражнил своята компетентност и е приел вътрешни

³ ОВ L 172, 26.6.2019 г., стр. 56—83.

⁴ ОВ L 330, 14.12.2011 г., стр. 39.

правила, които могат да бъдат засегнати (точки 3, 4, 8, 9), или до хоризонтални или административни въпроси, допълващи материалноправните въпроси, уредени от COTIF, при които акцентът попада предимно в обхвата на изключителната компетентност на Съюза (точки 6, 7, 10).

3. ПОЗИЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА СЕ ЗАЕМЕ ОТ ИМЕТО НА СЪЮЗА

Точка 3 от дневния ред — Прилагане на Единните правила за CUI към обслужващите съоръжения

В съответствие с работната си програма комисията следва да разгледа въпроса за прилагането на Единните правила за договора за използване на инфраструктурата в международно железопътно съобщение (CUI — притурка Е към Конвенцията, наричани по-нататък „Единни правила за CUI“) по отношение на обслужващите съоръжения и да издаде консултативно становище по този въпрос.

На 4-ата си сесия комисията проведе общо разискване на прилагането на Единните правила за CUI към обслужващите съоръжения въз основа на първоначален документ, изготвен от секретариата на OTIF (LAW-23022-JUR 4/8). След тези разисквания комисията възложи на секретариата да изготви проект на правно становище.

На 5-ата си сесия комисията ще разгледа проекта на консултативно правно становище, изготвен от секретариата (LAW-23109-JUR 5/3). Целта му е да изясни обхвата на Единните правила за CUI, и по-специално дали понятието „инфраструктура“ следва да се тълкува като обхващащо неподвижните обслужващи съоръжения по смисъла на Директива 2012/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 21 ноември 2012 г. за създаване на единно европейско железопътно пространство⁵, като се има предвид фактът, че COTIF, и по-специално Единните правила за CUI, не предоставят определение, нито препращат към понятието „обслужващи съоръжения“.

Член 3, буква а) от Единните правила за CUI определя железопътната инфраструктура по следния начин:

„железопътна инфраструктура“ означава всички железопътни линии и неподвижни съоръжения, доколкото те са необходими за движението на железопътни возила и безопасността на движението.

Както се подчертава в първоначалния документ на секретариата, буквалното тълкуване на термина показва, че той обхваща както железопътните линии, така и неподвижните съоръжения. Второ, за да попаднат в обхвата на определението, обектите трябва да са необходими за две кумулативни цели: движението на железопътни возила и безопасността на движението.

От тази отправна точка и от други аналитични елементи, свързани с предмета, в проекта на правно становище, изготвен от секретариата на OTIF, се заключава на практика, че:

- Единните правила за CUI се прилагат при всеки договор за използване на железопътна инфраструктура за целите на международните превози по смисъла на Единните правила за CIV (COTIF, притурка А) и на Единните правила за CIM (COTIF, притурка В);

⁵ ОВ L 343, 14.12.2012 г., стр. 32.

- Единните правила за CUI не засягат публичното право, прилагано в членовете на OTIF по отношение на железопътната инфраструктура и достъпа до нея, и допълват това право;
- Необходимо е да се осигури хармонизирано и допълващо тълкуване на Единните правила за CUI и на публичното право, прилагано в членовете на OTIF, за да се избегнат конфликти между два правни режима и да се даде възможност за прилагане на Единните правила за CUI;
- Определянето на понятието „железопътна инфраструктура“ за целите на Единните правила за CUI следва да се извърши на два етапа. Първо, публичното право, прилагано в член на OTIF, определя какво представлява железопътната инфраструктура и какви са условията за достъп до нея. Второ, само железопътната инфраструктура, определена от приложимото публично право на член на OTIF и отговаряща на изискванията на член 3, буква а) от Единните правила за CUI, може да бъде предмет на договор за ползване съгласно Единните правила за CUI.

Тези заключения са напълно съвместими и съгласувани с правната рамка на ЕС, уреждаща правата на достъп до железопътната мрежа и предоставянето на железопътни транспортни услуги, както е предвидено в Директива 2012/34/ЕС. Поради това се предлага да се подкрепи приемането на консултативното правно становище в настоящия му вариант.

Точка 4 от дневния ред — Цифровизацията на международния транспорт, по-специално на документите за товарен превоз

През 2022 г. секретариатът на OTIF организира проучване на правилата относно електронните документи за железопътен транспорт. След като обсъди резултатите от проучването на своята 3-та сесия, комисията стигна до заключението, че няма непосредствена необходимост от изменение на Единните правила за договора за международен железопътен превоз на товари (притурка В на COTIF, наричана по-долу „Единните правила за CIM“) по отношение на електронните документи за железопътен транспорт и възложи на секретариата да представи на следващата си сесия предложение за възможни последващи действия.

В първоначалния документ, изготвен от секретариата, беше отбелязано, че случаят с електронната товарителница, разработена съвместно от Международния комитет за железопътен транспорт (CIT) и Организацията за сътрудничество на железниците (OSJD), не е документиран. Тази съвместна товарителница „OTIF—OSJD“ вече съществува в електронен формат и се администрира от CIT за частта на OTIF. В тази рамка са разработени няколко документа, които ефективно допълват общите разпоредби на COTIF относно функционалната еквивалентност на електронната товарителница.

На 4-ата си сесия комисията беше приканена да вземе решение относно възможни последващи действия. Тя обаче нямаше време да разгледа този въпрос и го отложи за 5-ата сесия. Поради това предложената позиция на Съюза е идентична с позицията, изготвена за 4-ата сесия на комисията и изложена в документ ST 7918/23 на Съвета, т.е. да се счита, че съществуващите разпоредби на Единните правила за CIM са достатъчни за превоз с електронни документи, и да се прикани секретариатът да подготви за следващата сесия аналитичен неофициален документ относно евентуалното изменение на Единните правила за CIM с цел да се улесни използването на електронната товарителница за CIM.

Точка 6 от дневния ред — Разработване на дългосрочна стратегия за OTIF

В съответствие с работната си програма комисията следва да „подпомага генералния секретар при изготвянето на дългосрочна стратегия въз основа на решението на Общото събрание на неговата 15-а сесия“. На своята 4-а сесия комисията посъветва генералния секретар, че дългосрочната стратегия на OTIF „следва да включва съответните елементи от анализа на контекста и да бъде реструктурирана в единен проект на стратегически документ, показващ връзките между анализа на съответните въпроси и предизвикателства и стратегическите цели“.

Комисията също така уведоми генералния секретар, че дългосрочната стратегия на OTIF следва да бъде структурирана въз основа на следните основни елементи:

- „Визия: като международен форум OTIF следва да играе централна роля за превръщането на железопътния транспорт в основата на една устойчива и безпрепятствено функционираща международна транспортна система.
- Мисия: да благоприятства, подобрява и улеснява от всяка

гледна точка международното железопътно движение (вж. член 2 от COTIF).

- Стратегически цели: 1. Осигуряване на ефективно и еднакво прилагане на правните разпоредби на OTIF; 2. Разширяване на прилагането на правните разпоредби на OTIF във възможно най-широк географски район; 3. Гарантиране, че правните разпоредби на OTIF продължават да са актуални с течение на времето; 4. Засилване на водещата роля на OTIF в международния железопътен транспорт и принос за намирането на полезни взаимодействия с други съответни международни организации и асоциации; 5. Допринасяне за хармонизирането и уеднаквяването на системите на международното право в областта на железопътния транспорт“.

Очаква се на 5-ата си сесия комисията да предостави допълнителни съвети и насоки на генералния секретар въз основа на преразгледана версия на проекта на стратегически документ, с цел постигане на общ консенсус относно структурата и същността на дългосрочната стратегия. След като преразгледа преработения проект на стратегически документ, позицията на ЕС е да подкрепи настоящата версия, изготвена от генералния секретар, и да предложи няколко възможни подобрения, както е посочено в приложението към решението на Съвета.

Точка 7 от дневния ред — Суспендиране и прекратяване на COTIF и/или на членството в OTIF по отношение на конкретна държава членка

На 4 август 2022 г. комисията реши да включи в работната си програма темата за „суспендиране и прекратяване на COTIF и/или на членство в OTIF по отношение на конкретна държава членка“. Целта и обхватът на дейностите са определени, както следва: „преглед на правните разпоредби на OTIF и международното право и съответната практика за суспендиране и прекратяване на договори и членство (включително ограничаване на някои права)“.

На своята 3-та сесия комисията взе под внимание първоначалния документ, изготвен от секретариата, и реши да отложи обсъжданията по този въпрос.

На своята 4-та сесия комисията беше приканена да възобнови обсъжданията и да разгледа по-специално следните въпроси:

- Дали като общо правило санкциите за нарушаване на правилата на OTIF следва да се налагат само ако това е изрично предвидено в COTIF.

- Дали СОТІФ следва да определи санкции за нарушение на международното право като цяло, когато не са нарушени нейните собствени правила. Ако това е така, какви възможни нарушения следва да бъдат включени?
- Дали СОТІФ следва да определи санкции за нарушения, различни от неплащане на вноски. Ако това е така, какви възможни нарушения следва да бъдат включени?
- Кой орган на ОТИФ следва да отговаря за вземането на решение дали са нарушени съответните правила? — Кой орган на ОТИФ следва да вземе решение относно прилагането на санкции, възстановяването на права и обратното приемане на изключени държави членки и с какво мнозинство?
- Трябва ли обстоятелствата, изключващи неправомерността на дадено действие, да бъдат изрично включени в СОТІФ?
- В случай на изключване следва ли обратното приемане на изключените членове да следва същата процедура, както за приемането на нови членове, или процедурата трябва да бъде различна? Трябва ли да бъдат наложени някакви специални условия?

Тъй като тези въпроси изискваха допълнителен анализ, обсъжданията бяха отложени за 5-ата сесия на комисията. По време на обсъжданията в работна група „Сухопътен транспорт“ на Съвета няколко държави членки поискаха този въпрос да бъде обсъден след 4-ата сесия на комисията, за да се осигури достатъчно време за съдържателни обсъждания и консултации с оглед на постигането на ясно определена позиция за 5-ата сесия на комисията. В този контекст службите на Комисията изготвиха изчерпателен неофициален документ, който беше разпространен от Генералния секретариат на Съвета на 12 юли 2023 г. (референтен номер ST 11781/23) и обсъден в работна група „Сухопътен транспорт“ на Съвета на 4 и 18 септември 2023 г.

Въз основа на резултатите от това неформално обсъждане предложената позиция на Съюза зависи от следните основни принципи:

- Всякакви санкции за нарушаване на правилата на ОТИФ следва да се налагат само ако това е изрично предвидено в СОТІФ.
- Могат да бъдат предвидени изменения на СОТІФ, за да се определят санкции за нарушения на някои разпоредби на СОТІФ, различни от неплащането на финансови вноски в бюджета, като например в случай на 1) нарушения на правилата на ОТИФ, които водят до потенциално или действително нарушение във функционирането на международното железопътно движение, регулирано от СОТІФ, и/или 2) нарушения на правилата на ОТИФ, които сериозно възпрепятстват целта на ОТИФ да благоприятства, подобрява и улеснява международното железопътно движение.
- Вариантът за определяне в рамките на СОТІФ на санкции за нарушаване на международното право като цяло би бил новаторски и изисква да се обърне внимание и да се направи внимателен анализ на последиците, до които може да доведе такова решение.
- Общото събрание следва официално да отговаря за вземането на решение дали съответните правила на ОТИФ са били нарушени и за вземането на решение относно прилагането на санкции, възстановяването на права и обратното приемане на изключени държави членки.

- Обстоятелствата, изключващи неправомерността на дадено действие, следва да бъдат изрично включени в СОТІФ и формулирани в съответствие с международноправния режим на отговорност на държавите за неправомерни действия в международен план.
- В случай на изключване, обратното приемане на изключените членове следва да се разглежда и приема само при определени условия и във всеки случай само ако нарушението на правилата на ОТИФ, довело до санкцията, бъде действително отстранено.

Освен това — с оглед на геополитическата ситуация и важната роля на ОТИФ в железопътния сектор на международно равнище — Съюзът и неговите държави членки ще предложат да се обмисли евентуалното включване в СОТІФ на разпоредби, изискващи от членовете да зачитат физическата и функционалната цялост на железопътната инфраструктура на други членове. Това би могло да бъде включено например в член 5 от СОТІФ (Специфични задължения на държавите членки). Нарушаването на тази нова разпоредба би могло да бъде санкционирано.

Предлага се комисията да реши да възложи на секретариата на ОТИФ да изготви предложение за изменение на СОТІФ, като вземе предвид горепосочените ръководни принципи.

Точка 8 от дневния ред — Използване на електронни подписи в официалната комуникация между ОТИФ и нейните членове

В съответствие със своята работна програма комисията следва да „разгледа правните изисквания за използването и приемането на подписани по електронен път документи (акредитивни писма, писма, одобрения, резерви, уведомления от страна на депозитаря и др.) в официалната комуникация между ОТИФ и нейните членове“. В резултат на горепосоченото разглеждане тя следва да „издаде препоръка относно използването и приемането на електронни подписи в официалната комуникация между ОТИФ и нейните членове“.

На 5-ата си сесия комисията се приканва да обсъди тази тема въз основа на първоначален документ, изготвен от секретариата, и да вземе решение относно общите инструкции за изготвянето на препоръката. Следва да се отбележи, че този въпрос беше повдигнат на 4-ата сесия на *ad hoc* комисията, но неговото разглеждане беше отложено за 5-ата сесия.

Поради това предложената позиция на Съюза е идентична с позицията, изготвена за 4-ата сесия на комисията, както е посочено в документ ST 7918/23 на Съвета, т.е. в подкрепа на изготвянето на препоръка, за предпочитане от секретариата на ОТИФ, която да бъде разгледана и евентуално приета на следващата сесия на комисията.

Що се отнася до общите принципи, следва да се вземе предвид различното равнище на опит на членовете на ОТИФ и следователно е целесъобразно препоръката на първия етап да обхваща само „обикновена“ комуникация, подобна на тази, обхваната от член 3, точка 10 от Регламент (ЕС) № 910/2014⁶. Съгласно тази разпоредба „електронен подпис“ за „обикновена“ комуникация означава данни в електронна форма, които се добавят към други данни в електронна форма или са логически свързани с тях и които титулярят на електронния подпис използва, за да се подписва.

⁶ Регламент (ЕС) № 910/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 г. относно електронната идентификация и удостоверителните услуги при електронни трансакции на вътрешния пазар и за отмяна на Директива 1999/93/ЕО (ОВ L 257, 28.8.2014 г., стр. 73).

Точка 9 от дневния ред — Правна защита на наименованието, съкращението, логото и документооборота на ОТИФ

На предишната си сесия комисията актуализира работната си програма, като добави следната точка: „правна защита на наименованието, съкращението, логото и документооборота на ОТИФ“. На 5-ата сесия комисията ще разгледа подготвен от секретариата на ОТИФ първоначален документ, включващ обща информация и анализ на възможните действия за подобряване на правната защита на наименованието, съкращението, логото и документооборота на ОТИФ, и може да реши да разработи политика за управление на документи в областта на интелектуалната собственост за ОТИФ.

Въпросът за повторното използване на информацията от обществения сектор е уреден на равнището на ЕС с Директивата за отворените данни (2019/1024) и с Решение на Комисията относно повторната употреба на документи на Комисията (2011/833/ЕС). Директивата установява набор от минимален брой правила, уреждащи повторното използване и практическите механизми за улесняване на повторното използване на документи, притежавани от органите от обществения сектор в държавите членки и от някои публични предприятия. Политиката на Комисията за повторно използване се осъществява, наред с другото, чрез използване на политики за свободен достъп, включително в рамките на Creative Commons (но не само) и само когато е целесъобразно. Съществуват няколко изключения, които изцяло изключват моделите за лицензиране на свободния достъп. По отношение на документите, защитени с авторско право, Комисията е длъжна да ги предостави за повторно използване. ОТИФ притежава своите документи и може да се позове на права на собственост, като авторско право и всякакви други съответни права върху интелектуалната собственост по отношение на тези документи. Поради това се предлага да се подкрепи разработването на вътрешна политика за управление на документи в областта на интелектуалната собственост за ОТИФ. Като общ принцип тази политика не следва да надхвърля правилата, които Комисията е длъжна да прилага по отношение на собствените си документи, или правилата, определени в Директива (ЕС) 2019/1024.

Що се отнася до защитата на наименованието, съкращението и логото на ОТИФ съгласно член 6, трето от Парижката конвенция за закрила на индустриалната собственост, ЕС е компетентен чрез Споразумението на Световната търговска организация за свързаните с търговията аспекти на правата върху интелектуалната собственост (ТРИПС). Тя също така прие законодателство в тази област, например Регламент (ЕС) 2017/1001 на Европейския парламент и на Съвета от 14 юни 2017 г. относно марката на Европейския съюз⁷.

Точка 10 от дневния ред — Участие на регистрираните заинтересовани страни в *ad hoc* Комисията по правни въпроси и международно сътрудничество

На своята 2-ра сесия комисията прие „Препоръка за включване на заинтересованите страни в работата на ОТИФ“ (приложение ОТИФ-22002-JUR 2). Тя реши също така, че статутът на „регистрирана заинтересована страна“ следва да бъде предоставян чрез писмена процедура с мълчаливо съгласие и с консенсус.

Въпреки че препоръката е изпълнена успешно, категориите експерти се нуждаят от някои пояснения, като се има предвид оттеглянето на един експерт и запитванията от

⁷ ОВ L 154, 16.6.2017 г., стр. 1—99.

заинтересовани железопътни предприятия относно възможността да се определи експерт, който да представлява техните интереси.

Очаква се на 5-ата си сесия комисията да разгледа възможността за вземане на решение за изясняване на термина „експерт“ като означаващ експерти в тяхното независимо професионално качество и експерти като представители на юридически лица, осъществяващи дейност в международния железопътен сектор, като превозвачи и управители на инфраструктура. Предлага се това предложение да бъде подкрепено с цел участие на заинтересованите страни в дейностите на комисията.

4. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ

4.1. Процесуалноправно основание

4.1.1. Принципи

В член 218, параграф 9 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) се предвижда приемането на решения за установяване на *„позициите, които трябва да се заемат от името на Съюза в рамките на орган, създаден със споразумение, когато този орган има за задача да приема актове с правно действие, с изключение на актовете за допълнение или изменение на институционалната рамка на споразумението“*.

Понятието *„актове с правно действие“* включва актове с правно действие по силата на нормите на международното право, които уреждат съответния орган. То включва и инструменти, които нямат обвързващ характер съгласно международното право, но са *„годни да окажат съществено въздействие върху съдържанието на приеманата от законодателя на Съюза нормативна уредба“*⁸.

4.1.2. Приложение в конкретния случай

Ad hoc Комисията по правни въпроси и международно сътрудничество на OTIF е орган, създаден със споразумение, а именно Конвенцията за международни железопътни превози (COTIF), в съответствие с член 13, параграф 2 от нея.

Актовете, които комисията има за задача да приеме, представляват актове с правно действие. Предвидените актове ще доведат до приемането на актове, които са обвързващи съгласно правилата на международното право, уреждащи въпросния орган, и които ще могат да окажат съществено въздействие върху съдържанието на законодателството на ЕС, а именно: Директива 2012/34/ЕС, Регламент (ЕС) 2020/1056 и Регламент (ЕС) № 910/2014.

Предвидените актове не допълват, нито изменят институционалната рамка на споразумението.

Поради това процесуалноправното основание за предложеното решение е член 218, параграф 9 от ДФЕС.

4.2. Материалноправно основание

Материалноправното основание за дадено решение съгласно член 218, параграф 9 от ДФЕС зависи преди всичко от целта и съдържанието на предвидения акт, във връзка с който се заема позиция от името на Съюза. Ако предвиденият акт преследва две цели или се състои от две части и ако едната от целите или частите може да се определи като

⁸ Решение на Съда на Европейския съюз от 7 октомври 2014 г., Германия/Съвет на Европейския съюз, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, т. 61—64.

основна, докато другата е само акцесорна, решението съгласно член 218, параграф 9 от ДФЕС трябва да се основава на едно-единствено материалноправно основание, а именно на изискваното от основната или преобладаващата цел или част.

Основната цел и съдържание на предвидения акт са свързани с железопътния транспорт. Поради това материалноправното основание за предложеното решение е член 91 от ДФЕС.

4.3. Заключение

Правното основание за предложеното решение следва да бъде член 91 от ДФЕС във връзка с член 218, параграф 9 от ДФЕС.

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

относно позицията, която трябва да се заеме от името на Европейския съюз на 5-ата сесия на *ad hoc* Комисията по правни въпроси и международно сътрудничество на OTIF

(текст от значение за ЕИП)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 91 във връзка с член 218, параграф 9 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

- (1) Съюзът се присъедини към Конвенцията за международни железопътни превози от 9 май 1980 г., изменена с Протокола от Вилнюс от 3 юни 1999 г. (COTIF), в съответствие с Решение 2013/103/ЕС на Съвета⁹ и Споразумението между Европейския съюз и Междуправителствената организация за международни железопътни превози (OTIF) относно присъединяването на Европейския съюз към Конвенцията COTIF.
- (2) Съгласно член 2 от процедурния си правилник *ad hoc* Комисията по правни въпроси и международно сътрудничество на OTIF („комисията“) има следните правомощия: а) изготвяне на проекти за изменения или допълнения към Конвенцията; б) предоставяне на правни съвети по собствена инициатива или по искане на органите, посочени в член 13, параграфи 1 и 2 от Конвенцията, или по искане на органи, създадени от тях; в) насърчаване и улесняване на функционирането и прилагането на Конвенцията; г) наблюдение и оценка на правните инструменти; д) вземане на решения относно сътрудничеството с други международни организации и асоциации, включително създаване и разпускане на консултативни групи за контакт с други международни организации и асоциации и наблюдение на функционирането на контактните групи.
- (3) Съюзът участва в комисията в съответствие с разпоредбите на COTIF, на процедурния правилник на комисията и на Споразумението за присъединяване на Съюза към COTIF.
- (4) На своята 5-а сесия, планирана за 7—9 ноември 2023 г., се очаква комисията да вземе решение за консултативно правно становище относно прилагането на

⁹ Решение 2013/103/ЕС на Съвета от 16 юни 2011 г. за подписване и сключване на Споразумение между Европейския съюз и Междуправителствената организация за международни железопътни превози за присъединяване на Европейския съюз към Конвенцията за международни железопътни превози (COTIF) от 9 май 1980 г., изменена с Протокола от Вилнюс от 3 юни 1999 г. (ОВ L 51, 23.2.2013 г., стр. 1).

притурка Е към СОТІF по отношение на обслужващите съоръжения; възможни варианти за изменение на притурка В към СОТІF, за да се улесни въвеждането на електронната товарителница за железопътни превози; някои аспекти на подготовката на дългосрочна стратегия за ОТІF; възможни варианти за изменение на СОТІF по отношение на суспендирането и прекратяването на СОТІF и/или на членството в ОТІF по отношение на конкретен член на ОТІF; изготвяне на препоръка за използване на електронни подписи в официалната комуникация между ОТІF и нейните членове; разработване на политика в областта на авторското право и изготвяне на насоки за защита на наименованието, съкращението и логото на ОТІF; и изясняване на термина „експерт“ за целите на участието на заинтересованите страни в нейните дейности.

- (5) Целесъобразно е да се установи позицията, която трябва да се заеме от името на Съюза на 5-ата сесия на комисията, тъй като Съюзът е член на ОТІF, а решенията, които трябва да се вземат от комисията, могат да доведат до приемането на актове, които са обвързващи съгласно международното право и могат да окажат съществено въздействие върху съдържанието на законодателството на ЕС, а именно: Директива 2012/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 21 ноември 2012 г. за създаване на единно европейско железопътно пространство¹⁰, Регламент (ЕС) 2020/1056 на Европейския парламент и на Съвета от 15 юли 2020 г. относно електронната информация за товарни превози¹¹ и Регламент (ЕС) № 910/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 г. относно електронната идентификация и удостоверителните услуги при електронни трансакции на вътрешния пазар и за отмяна на Директива 1999/93/ЕО¹².
- (6) Очаква се комисията да вземе решение за консултативно правно становище относно прилагането на Единните правила за договора за използване на инфраструктурата в международно железопътно съобщение (Единни правила за СUI, притурка Е към СОТІF) към обслужващите железопътни съоръжения. Необходимо е да се осигури хармонизирано и допълващо тълкуване между тези правила и законодателството, приложимо в членовете на ОТІF по отношение на тези обслужващи железопътни съоръжения, по-специално Директива 2012/34/ЕС, доколкото това засяга Съюза.
- (7) Съществуващите разпоредби на СОТІF позволяват използването на електронната товарителница въз основа на принципа на функционална еквивалентност с версията на хартиен носител. С оглед на продължаващата цифровизация на транспорта е необходимо да се преразгледа целесъобразността на правната рамка на ОТІF и да се разгледат възможните варианти за изменение на СОТІF, за да се улесни въвеждането на електронната товарителница за железопътни превози, като се вземат предвид правилата, приети в ЕС, както е посочено в Регламент (ЕС) 2020/1056.
- (8) Що се отнася до стратегическото развитие на ОТІF, важно е да се гарантира, че на генералния секретар се предоставят допълнителни съвети и насоки относно разработването на дългосрочна стратегия за ОТІF, която следва да бъде

¹⁰ ОВ L 343, 14.12.2012 г., стр. 32.

¹¹ ОВ L 249, 31.7.2020 г., стр. 33.

¹² ОВ L 257, 28.8.2014 г., стр. 73.

представена за разглеждане и приемане от Общото събрание на OTIF на следващата му редовна сесия.

- (9) Като се има предвид неотдавнашното геополитическо напрежение в паневропейския регион, се очаква комисията да възобнови обсъжданията относно суспендирането и прекратяването на COTIF и/или на членството в OTIF по отношение на конкретна държава членка. Необходимо е да се гарантира, че правилата на COTIF относно суспендирането и прекратяването на договори и членство, включително ограничаването на някои права, се преразглеждат по подходящ начин, и да се вземе решение дали COTIF следва да бъде изменена, за да се защити по-добре целостта на организацията и на мрежата на членовете на OTIF, както и да се подкрепи по-добре постигането на целта на OTIF да благоприятства, подобрява и улеснява от всяка гледна точка международното железопътно движение.
- (10) Развитието на електронните комуникации изисква някои административни актуализации и модернизация, за да се гарантира безопасното и надеждно използване на електронните подписи в официалната комуникация между OTIF и нейните членове. Важно е да се подкрепи изготвянето на препоръка в това отношение, която отчита различния опит на членовете на OTIF и е в съответствие с правилата, установени на равнището на ЕС в тази област, по-специално Регламент (ЕС) № 910/2014.
- (11) Що се отнася до правната защита на наименованието, съкращението, логото и интелектуалната собственост на OTIF, комисията може да реши да разработи политика за управление на документи в областта на интелектуалната собственост за OTIF. Тази политика следва да бъде разработена по начин, който улеснява повторното използване на информация и документи, които са собственост на OTIF, в съответствие с правилата, определени в Директива (ЕС) 2019/1024 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 г. относно отворените данни и повторното използване на информацията от обществения сектор¹³ и в Решение на Комисията от 12 декември 2011 г. относно повторната употреба на документи на Комисията (2011/833/ЕС)¹⁴.
- (12) Комисията може да реши да изясни термина „експерт“ в контекста на „Препоръката за включване на заинтересованите страни в работата на OTIF“. Необходимо е да се осигури хармонизирано тълкуване на това понятие, като се има предвид колко важно е да се осигури подходящо участие на заинтересованите страни в дейностите на комисията.
- (13) Предложените решения, които ще бъдат взети на 5-ата сесия на комисията, са в съответствие със законодателството и стратегическите цели на Съюза и поради това следва да бъдат подкрепени,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Позицията, която трябва да се заеме от името на Съюза на 5-ата сесия на *ad hoc* Комисията по правни въпроси и международно сътрудничество на Междуправителствената организация за международни железопътни превози (OTIF), е определена в приложението.

¹³ ОВ L 172, 26.6.2019 г., стр. 56—83.

¹⁴ ОВ L 330, 14.12.2011 г., стр. 39.

Представителите на Съюза в комисията могат без допълнително решение на Съвета да приемат малки промени в позициите, изразени в приложението към настоящото решение.

Член 2

Адресат на настоящото решение е Комисията.

Съставено в Брюксел на [...] година.

*За Съвета
Председател*